

Londarribia

114. zkia ■ 2000ko maiatza

MUSIKALDI 2000
LONDARRIBIA

MUSIKALDI 2000

2. Botika eta okindegiko txandak
3. Herri Giroa
11. Elkarriketa
16. Juan San Martin-en txokoa
18. Irun-Hondarribia Tranbiaren historia
21. Bordari - Satarka Lehiaketa
25. Ekaineko programazioa / Txistea
26. Gazte informazio bulegoa
27. Sukaldaritza
28. Ganbarako kutxa miatzen
29. Lehiaketa
30. Horoskopoa
31. Demografia

Hondarribia

Argitaratzailea:

Euskara Batzordea

Erredakzioa:

Inaxio Nogeras

Publizitatea:

ZIF & Comunicación

Kolaboratzaileak:

Koldo Ortega

Juan San Martin

Ama Guadalupekoa Ikastetxea

Ainara Elizondo

Jose Luis Sorondo

Telmo Iridoy

Hondarribiko Musika Eskola

Luis Mari Elozegi

Argazkiak:

Hondarribiko Udala / Artxiboa

ZIF & Comunicación

Diseinua eta maketazioa:

Antza

Inprimategia:

Antza

Zirkuitu ibilbidea 2

20160 Lasarte-Oria

L.G. SS 122/86

HONDARRIBIA ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta eritzien ondorioak.

TXANDAKO BOTIKAK EKAINEAN

4- SAGRARIO FIZ (Donostia kalea)	943 644316
11- PEDRO ALMAJANO (Mendelu auzoa)	943 640068
18- PALOMA LIZARRAGA (Damarri)	943 645798
25- J.M. ERAUSKIN (San Pedro, 28)	943 641018

TXANDAKO OKINDEGIAK EKAINEAN

4- MARTINEZ (Kale Nagusia, 17)	943 641212
11- ARRATIBEL (Mendelu auzoa)	943 641975
18- GARMENDIA (Portuan)	943 641136
25- MARTINEZ (Kale Nagusia, 17)	943 641212

Musikaldi 2000k inoiz ez bezalako arrakasta

Aurten laugarren edizioa izan du Musikaldiak. Hondarribian ospatu berri denak Santurtzitik jaso zuen txanda, eta aurretik Gernikak eta Trintxerpek ere pasa zioten elkarri. Hurrengo urtean Lezon egingo da bosgarren Musikaldia.

Egun osoan zehar ekitaldi ugari egon ziren hirian. Zortzi gune desberdin prestatu ziren, lau Alde Zaharrean eta beste hainbat Portuan. 2.500 musikari inguru bildu ziren Hondarribian, adin guztietakoak gainera. Gazteenek 8 urte zituzten, eta bestaldean, 3. adineko abesbatza bat zegoen, Getxokoa hain zuzen. Euskal Herrian dauden 40 musika eskoletatik 36 etorri ziren Hondarribira.

Arratsaldeko azken ekitaldian, Borja Jauregi Alkateak txanda eta makila Lezoko hiriari pasa zion. Urte osoan zehar Hondarribiko Musika Eskolak egindako lana eta emaitza bikainak berdintzen lan astuna izango dute hurrengo antolatzaileek.

Antolatzaileen eskertzak:

Musikaldi 2000-ren antolatzaileek igaro berria den eguna dela eta eskerrak luzatu nahi genituzke. Lehenik eta behin gure herriko Udaletxeari eskerrak eman nahi dizkiogu uneoro eman digun laguntzagatik. Bestalde, ekitaldi hau babestu duten enpresa eta komertzioei ere mila esker.

Baina gehienbat, bihotzez eskertu eta zoriondu nahi genituzke bere lan eta gogo biziz maiztazaren 20 honetan

Hondarribian musika giro eder hau bizi izatea posible egin dutenak. Eurengeatik izan ez balitz Musikaldi 2000 ezingo litzateke ospatu. Eskerrik asko.

Talaia Dantza Taldeko neskak euren emanaldia hasi aurretik

Hemendik aurrera **HONDARRIBIA** aldizkaria zure etxean dohainik jaso nahi baduzu, bete ezazu harpidetza-txartel hau eta eraman Udaletxeko Euskara Zerbitzura.

HARPIDETZA TXARTELA

Izen-deiturak:

Helbidea:

Herria:

25 urtetik gorako emakumeei zuzendutako enplegu egitasmoa

Ez dira sei hilabete igaro Guadalupeko Gotorlekuan bi urtez martxan egon den proiektua amaitu zenetik. Bertan, oso emaitza positiboak lortu ziren, eta lanean aritutako asko gaur egun lan merkatuan sartuak daudela jakin ahal izan dugu.

Ekainerako helburu berdinak dituen beste proiektu bat prestatu dute Hondarribiko Udala eta INEM-en artean. Helburua, 25 urtetik gorako emakumeen artean dagoen langabezi tasa altua geratzea eta ahal den neurrian jaitea da.

12 hilabete iraungo dituen Asturiagako Enplegu Tailerra proiektuan 16 emakumek hartuko dute parte. Lana eta formazioa konbinatu egingo dituzte,

haseratik diru sarrera bat jasoko dutelarik. Egitasmoaren erdigunea Hondartza Kiroldegia izango da.

Langabezi tasa jaisteaz gain, proiektuaren beste helburuetako bat inguruko turismoa garatzea da, baina hortarako baliabide naturalak erabiliz. 16 ikasle-langileak, nekazal arloan baliabide turistikoen sustatzailearen espezializazioa lortuko dute. Formazioa jasotzen duten bitartean, emakume hauek bertako eta kanpoko pertsonen gidatutako bisitak eta zenbait aktibitate eskainiko dizkiete.

16 ikasle-langile hauetaz gain, 4 pertsonen osatutako irakasle talde bat egongo da, baita administrazio lanetan arituko den beste pertsona bat ere.

Ekainaren 1etik aurrera OTA sistema ezarri da

Portuan aparkatzeko sistemak aldaketa nabari bat hasi du ekainaren lehen egunetatik hasita. Lehen aldiz OTA sistema martxan jarri da, udako hilabeteak hurbiltzen direnean sortzen diren arazo handiak nolabait gutxitzearren. Aurten froga bezala jarri da, eta udaberria iristen denean ondorioak aterako dira.

Portua esaten dugunean, San Kristobalgo biribilgurutik hasi eta Foru Kaleko bigarrenera doan tarteari buruz ari gara. Hiria zati honetan hamabi kale daude, eta horietan jarri da aparkatzeko errotaziozko sistema hau: Santiago, San Pedro, Matxin de Artzu, Zuloaga, Arrantza Auzoa, Bidasoa, Bernat Etxepare, Axular, Harresilanda, Domingo Egia, Itsasargi eta Almirante Alonso. Portuan 1000 berebil inguru daude zentsatuta, eta aparkalekuak gutxiago direnez, errotaziozko sistema bat ezartzea ezinbestekotzat jo da.

Foru Kalean OTA martxan hasi da jadanik

Ordu laurdenerako aparkalekuak 25 pezeta balio du, ordu erdik 50 eta ordu betek 100. Portuan bizi direnentzat, 5.000 pezetan truk edonon aparkatzeko aukera emango dieten txartel bat lortuko dute. Gainontzeko hiritarrek, 2.500 pezeta ordainduta beste txartel bat eskuratuko dute, baina honek ez du Portuan aparkatzeko balio.

Herri kanta jaialdian urtetik urtera maila hobea

Urtero bezala abesbatza guztiek
"Agur Jaunak" abestu zuten.

Xarmanta abesbatzaren
"Azken Portuan" izen zen
kanta txalotuena

1 l urte igaro dira herriko zenbait pertsonen artean Herri Kanta Jaialdia antolatzea erabaki zenetik. Ordutik hona gauza asko gertatu dira. Talde batzuk agertu eta beste batzuk desagertu, parte hartzaile kopuruak gora eta behera egin du, baina argi dagoena, kalitateak gora egin duela.

Parte hartzen duten taldeek entseiu asko egiten dituztela nabaria da. Urtero betala kanta berri eta

ikuslearentzat ezezagun batzuk entzun ahal ziren, eta horietako batzuk txalo zaparrada handia jaso zuten, "Kardiñeruak" eta "Xarmanta" abesbatzek kantatutako azkenek adibidez.

Jaialdia amaituta, Portuta jaitsi eta musika poteoa hasi zen. Bazkaria ondoren, poteoak jarraitu egin zuen eta urtero betala, gaua ondo heldu arte iraun zuen abeslaririk egon zen.

Argi eta garbi

eukeni optika

San Juan de Dios biribilguneko lanak amaitu dira

San Juan de Dios-eko biribilgunean duela hilabete batzuk hasitako obrak bukatzen ari dira. Hirirako sarrera eta irteera bezala kontsideratua izan den gune hau lorez josita eta argiztatuta dago, eta bere sorrerako funtzioa bete egiten du, hau da, trafikoa arintzea, nahiz eta eguneko zenbait momentutan ezinezkoa bihurtzen den dauden bere-bil kopurua ikusita.

Biribilgunearen kanpo erradioak 17 metro ditu eta 10 barnekoak. Metro l'erdiko espaloi batekin inguratu egin da biribilgunea. Eusteko funtzioa daukan pareta metro erdikoa da, eta bere gainean argiztatutako bali-zak jartzea aurreikusten da. Azkenik, esan Alamedako pareta edo harresia aldatu egin dela, horrela bere-bil-entzat espazio gehiago geratzen delarik.

Hondarribiko sarrera bezala kontsideratua izan denak itxura ederra aurkezten du.

San Cristobal-entzat toki berria

Azken hilabete hauetan San Cristobal-en eskultura ez da guk beti ezagutu dugun tokian egon. Bere azpian zegoen biribilgunearen obrak hasi zirenean kendua izan zen, eta orduan barnetik oso egoera kaxkarrean aurkitzen zela ikusi ahal izan zen. Hori dela eta, eskaiolista aditu bati egokitu zitzaion bere konponketa.

Gaur egun bere kokalekua aldatu du eta edonork ikus dezakeen altuera batean ipini da eskultura. Duela hilabete batzuk desegina izan zen "Anparoren Etxea" eraikin ezagunetik hartutako pedestal baten gainean jarria izan da.

San Cristobal-en estatua hau duela 60 urte inguru Diez-Bueno artistak eginiko lan bat da.

Santua hobeto beha daiteke bere kokaleku berritik

Ama Guadalupeko 5. mailako ikasleek Abelino Barriola saria irabazi dute

Saria irabazi duten ikasleak, Lupe Lekuona andereñoarekin.

Ama Guadalupekoa Ikastetxeko ikasleak zoriontsu daude. Duela egun batzuk jakin zen Eusko Jaurlaritzak antolatzen duen Abelino Barriola saria irabazi zutela bertako ikasle batzuk. Konkrétuki 10 urteko neska-mutilak dira, 5. mailako ikasleak.

Sari hau irabazi ahal izateko, ikasleek bi olerki eta bi narrazio prestatu dituzte ikastaro osoan zehar. Kasete batean grabatu eta Hezkuntza Departamentura bidali egin dute, beste ehun lane-kin lehiatu asmoz.

Olerki eta narrazioak berea duten doinu, entonazio eta dramatismoarekin aurkeztu behar dira, eta hortan aritu dira urte osoan zehar ikasleak eta euren andereñoa Lupe Lekuona. Oso maila handia duen lehiaketa izanik, ez da txikia izan Ikastetxean jaso duten sorpresa garaileak irten direla jakitean.

Hala ere, haurrek beste sorpresa bat eduki dute. Bidaia bat irabazi dute, irailean egingo dena European zehar. Beste zenbait tokiren artean, Venezia, Milan, Innsbruck eta Eslovenia ikusiko dituzte.

Beronika Tife gazteak "Ruta Quetzal" saria irabazi du

Urtero "Argentina Caja Postal" erakundeak antolatzen duen sari ospetsu honetan 200 gazte izaten dira aukeratuak. Espainia osoko 6.000 ikasle inguruk parte hartzen duten lehiaketa bat da, eta bertara aurkezteko lan artistiko bat egitea ezinbestekoa da.

Lana aurkezteko bideak anitzak dira: literatura, eskultura, pintura... edozein izan daiteke modua.

Irabazle irten diran 200 gazteetako bat Hondarribiko Institutuko ikasle den Beronika Tife da.

15 urteko gazte honek historia eta Carlos V-a hartu ditu bere lanaren oinarritzat. Dirudienez bere urruneko arbaso bat errege honen artillero izan zen. Hori dela eta, ikerketa lanetan hasi zen gero saritua izan den lana osatu asmoz. Duela hiru urte Igor Puente hondarribiarrak sari berbera jaso zuen.

Irabazle irten diren 200 neska eta mutilek 45 egunetako bidai bat irabazi dute. Espainia osoa zeharkatuko dute lehenik eta gero Hego-Ameriketara joango dira Quetzal Ibilbidea osatzen duten herrialdeak zeharkatu asmoz.

2.000 haur inguru eskola kirolaren amaiera jaialdian

Ama Guadalupeko mutilak gogor sokari eusten

Bidasoa Baitarako haurrek bere jaiakdia ospatu zuten maiatzeko azken larunbatean. Eskola Kirolaren Jaialdiak urtero ehundaka kirolari gazte biltzen ditu jai egun eder bat igarotzeko asmoz.

Aurtengo edizioa hondartzan izan zen eta goizeko 9etatik 13etara gainera. Bertan bildu ziren Hondarribia eta Irungo ikastetxeetako neska eta mutilak euren monitoreekin. Kirola praktikatzeko aukerak handiak ziren lurra hondarra zela kontutan hartuta: sokatira, futbola, boleibol, futbolei, futbol amerikarra... Hortaz gain, era guztietako gastelu puzgarriak zeuden haurren gozamenerako.

Kontutan hartu behar da Hondarribiko ikastetxeetan dauden 5 haurretatik 4 Eskola Kirolaren egituraren barnean daudela. Datu honek orain arte egin den lan onarekin jarraitzeko balio du.

Futbol amerikarra kirol mistoan bihurtzeko lehen saiakerak egin ziren

gizonezkoentzako
ileapaindegia

TIRLIA

Beñat Etxepare 18
Tel. 943 64 58 30
20280 HONDARRIBIA

KAFETEGIA

GOZOTEGIA

San Pedro 10
Tel. 943 64 10 47
20280 HONDARRIBIA

16-20 urte dituztenentzat lanbide bat ikasteko aukera

ADEBISA-K Kostorbe Eraikina dauka erdigunea

2000-2001 ikasturtean Lanbide Hastapenerako programa bat burutuko da Bidasoa Bailaran. 16 eta 20 urte bitartean dituzten gazteei zuzenduta dago, eta erabat doan izango da. Adebisak gestioatzen du eta Mendibil Pedagogia Elkarteak emango ditu klaseak.

Ikasturte honetan eskaintzen diran aukerak honako hauek izango dira: sukaldaritza, ileapaintzea, barnealdean margotzea, paperezatzea eta estaltzea, poliesterraren aplikazioa untzi eta ibilgailuetan eta azkenik, soldadura.

Ikastaro hauetako batean parte hartu nahi izan ezker, helbide hauetara hurbil zaitezke:

- CIP Bidasoa: Agerre Kalea, 7 (Anaka). Irun
- Adebisa. Iparraldeko Hiribidea z/g. Kostorbe Eraikina. Irun.
- Irungo Gazte Informazio Bulegoa. Foru Kalea, 2. Irun.
- Hondarribiko Gazte Informazio Bulegoa, K. Nagusia, 7. Hondarribia.

Horretarako, ekainaren 16aren aurretik igaro beharko zara, eta eskuan NAN-a eraman, bi argazki, matrikulatutako azken mailaren egiaztagiria eta gainditutako azken mailaren egiaztagiria.

Menaje
Industrial
Electricidad
Copia de llaves
Tornillería inoxidable

MARINEL

Burdindegia
Ferretería

Beñat Etxepare 12
Tel. 943 64 17 88
20280 HONDARRIBIA

Jon Alzaga

- Urdai azpikoak
- Hestekiak
- Gaztak
- Foies
- Edariak

San Pedro kalea 45 Tel. 943 64 44 70
20280 HONDARRIBIA

Arrantzaren historia sakonki aztertuko du Aitziber Murua bekadunak

XIV - XV eta XVI mendeko arrantza ikertuko du Aitziber Murua

Hondarribiko historia aztertzea helburu daukan laugarren deialdia Aitziber Murua Ormaiztegiarrak irabazi du. Datozen hila-betetan "Hondarribiko arrantza eta arrantzaleen bizimodua XIV-XV-XVI. mendeetan" izenez burutuko duen lanean gai hori izango du buruan. Lanaren helburu nagusia, arrantzaleen bizimoduak hiru mende horietan zituen ildo nagusien ikerketa historiko bat egitea da.

Horretarako zenbait faktore hartuko ditu kontutan: garaiko portuen deskribapena, zer egiten zen portu haietan, itsasontzien jabeak zeintzuk ziren, zenbat mariñel zeuden, lonja, itsaso garaietako arrantza,

arrantzaleen bizimodu gogorra, emakumearen papera arrantzan... Azterketa sakon bat egingo du Aitziber Murua, eta horretarako 2001. urteko maiatzaren azken egunenarteko epea edukiko du.

31 urte dituen arren, lan esperientzia ez zaio falta. Geografia eta Historian Lizentziatua, Doktoradutza ikastaroak burutu zituen gero, biak Euskal Herriko Unibertsitateak Gasteizen daukan fakultatean. Lezoko eta Ataungo baserriei buruz ikerketak egin ditu, baita Beterri Aiztondo eskualdeko herriei buruz ere. Gaur egun, Ormaiztegiko Udaleko Gizarte Kultur Suspertzaile Teknikaria eta Udal Liburutegiko liburuzaina da.

C/ Damarri
(Casa Mouriscot)
Tel. 943 64 53 64
20280 HONDARRIBIA

VIDEO CLUB HONDARRIBIA

**CAJERO AUTOMATICO 24 HORAS
24 ORDUKO KUTXAZAIN AUTOMATIKOA**

FOTOKOPIAK - MUSIKA

Bernat Etxepare, 2
Tel.: 943 64 34 92
20280 HONDARRIBIA

elkarriketa

ELKARRIZKETA

Fermin Amunarriz: Hondarribiko artzaintzaren erakuslea

Fermin bere ardi eta zakurrekin Guadalupeko atsekaldean

Artzainaren bizitza gogorra nolakoa den ondo daki Fermin-ek

Aspaldi honetan artzainarena beheruntz dihoan lan eta bizimodua dugu. Euskal Herria beti lotu izan da artzaintza eta bizimodu gogor honekin, baina XIX. eta XX. mende hauetan egondako industrializazioak, oparotasun ekonomikoa ekartzeaz gain, gure betiko ohiturak galtzea ere ekarri du. Ohitura hauek Hondarrribian mantentzen dituztenak oso gutxi dira, eta horien artean agertzen da Fermin. Nahiz eta Portuan lo egiten duen, bere bizia Jaizkibelen ematen du, bere ardiak zaintzen egun osoan.

Bakardadearen lagun, jendeak mendira irtetea zakurrekin duten jarrera salatzen du, eta honen gainean kontzientziazio bat lortzea eskatzen du behin eta berriz.

ALBISTUR eta AROZENA

Harategia
Urdaitegia

Higer bidea
Tel. 943 64 13 31
20280 HONDARRIBIA

OTXOA JANARIDENDA

*Barazki, fruta eta
borrelakoetan aukera handia*

San Pedro 43
Tel. 943 64 16 84
20280 HONDARRIBIA

Noiztik zara artzaia?

Ez nago oso ziur noiz hasi nintzen honetan. Orain dela 15 urte inguru izango zen gutxi gora behera.

Zenbat ardi dituzu?

Une hauetan 210 ardi ditut. Erdiak hemen (mendian) ditut, eta horiekin ibiltzen naiz egunero. Beste erdiak bordan daude, oraindik umetxe garaian baitaude.

Zenbat ardirekin hasi zinen artzai lanetan?

Hasi nintzenean 3 ardi besterik ez nituen. Pixkanaka gehiago izaten joan naiz, eta gehiago edukiko nituzke zenbait arazorengatik izango ez balitz.

Ze arazotaz ari zara hizketan?

Zakurretaz ari naiz gehienbat. Jendea mendira etorzen denean, zakurra askatu egiten du, eta hauek korrika hasten dira nire eta besteen ardien atzetik. Orduan ardiak iheska hasten dira eta galtzeko arrisku handia dago. Zakur askok koska ere egiten diete ardiei, baita hil ere.

Ardirik hil al dizute jendearen zakurrek?

Horrela da bai. Urtero zakurrek 15 ardi inguru hiltzen dizkirate, eta hori ezin da onartu. Nolabait jendearen kontzientzia aldatu egin behar da. Mendira joateak ezin du suposatuz zakurra bere aldetik ibili behar denik. Kontrol minimo bat eraman behar du jabeak zakurrekiko.

Urtero zakurrek 15

ardi inguru hiltzen

dizkirate, eta hori

ezin da onartu.

Nolabait jendearen

kontzientzia aldatu

egin behar da

Ez al dago hau galerazteko beste biderik?

Behin baina gehiagotan abisatu dut Herriko Etxean, baina ez da honen inguruan ezer egin. Zerbait egin beharko litzateke honen inguruan, kartelak jarri, isunak bestela... Pentsatzen hasteko moduko arazo bat da.

GESTORÍA INMOBILIARIA

Pérez Alkain

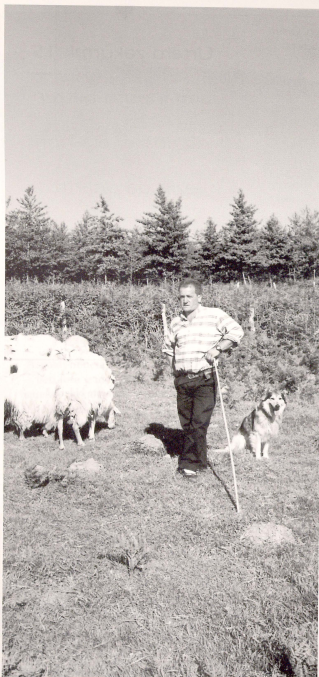
Matxin de Arzu 14
20280 HONDARRIBIA

Tel. y Fax 943 64 21 57
e-mail: gespeal@euskalnet.net
Móvil: 656 75 89 83

*Cocina tradicional
Carta
Menu del día
Raciones y cazuelitas*

C/ San Pedro, 63
Tel.: 943 64 70 75
20280 HONDARRIBIA

Fermin Amunarriz, "Mendi" bere zakurra eta ardiekin Jaizkibel mendian

Zer gertatzen da zakur batek ardi bat hiltzen dizunean?

Nolabait zakurra harrapatzea lortzen baduzu, erreklamatu dezakezu. Baina ez baduzu zakurra ikusten, ardia hil egin dizu eta ezin duzu ezer egin. Behin zakur batek 11 ardi hil zizkidan, baina bere pista jarraitu nuen, eta baita harrapatu ere. Bere jabearengana eraman eta gero ardiak ordaintzea lortu nuen.

Zein da artzain baten egun normal bat?

Zaila da egun bateko plan bat egitea, desberdina izaten baita neguan edo udan. Orain goizeko 7ak aldera jaikitzen naiz, eta goizean ardiak jeitsi egin behar dira. Gero, pentzua eman behar zaie eta sorora atera. Arratsaldean berriz ere jeitsi egin behar dira eta belar idorra eman behar zaie. Gaua bordan bakarrik umetze garaian daudenek igarotzen dute. Besteak mendian geratzen dira.

Nondik ibiltzen zara zure ardiekin?

Beti egon naiz Jaizkibelen. Duela gutxi bota zuten Paradoretik Justiz bitarte egoten naiz nere ardiekin, norbaitek korrika izutzen ez dituen bitartean.

Zein izaten da urtarorik gogorrena?

Dudarik gabe negua da gogorrena. Hilabete hauetan hotz handia egiten du eta lan ikaragarria egin behar da. Kontutuan hartu, umetze garaia negu osoa irauten duela, eta etengabe jaio berrien gainean egon behar dela, arrisku gehiago baitute hiltzeko. Neguan ez daukat ordutegirik. Oso goiz jeiki behar da eta txiki bat egoera txarrean jartzen bada iluntzean, ezin duzu bakarrik utzi. Egunak oso luzeak izaten dira neguan.

Duela urte batzuk
egiten ziren
txapelketak
Jaizkibelen.
Hondarribia
mailakoak izaten
ziren, eta hiru urtetan
irabazi nuen

da, zakur benetan leiala. Sei urte inguru ditu, eta nerekin ekartzen dut beti, bordan daudakan beste bat oso basatia delako. Hortaz gain, beste bi zakur txiki ditut bordan. "Mendi" da beraien aita. Zakurrez gain lau ahari eta behor bat dauzkat.

Ardiek ematen duten esnearekin zer egiten duzu?

Bi aukera daude; partikularrei saltzea edo bestela gazta egitea. Bietatik egiten dut. Gazta egiteko garaia orain amaitzen ari da, normalki abendutik maiatza bitarte izaten baita garaia.

Eta ardiaren ilearekin?

Beroak iritxi aurretik nik moztzen dizkiet ileak. Saltzeko aukera existitzen da, baina oso gutxi ordaintzen dute.

Txapelketa batean parte hartu al duzu?

Bai. Duela urte batzuk egiten ziren txapelketak Jaizkibelen. Hondarribia mailakoak izaten ziren, eta hiru urtetan irabazi nuen. Duela bost urte inguru desagertu egin zen, eta ez dira gehiago egin. Pena bat da horrelako gauzak galtzea.

Bakardadean aritzea gustukoa duen horietakoa da Fermin. Behin eta berriz errepikatzen ditu zakurrek sortarazten dizkieten arazoak. Neurriak hartzea oso beharrezkoa da. Etxeak, autoak, industriak ugaltzen diren gizarte batean horrelako pertsona bat ezagutzeak gustua ematen du. Orduak igaro daitezke bere ondoan artzaina eta bere bizimodu gogorrari buruzko pasadizoak entzuten. Mundu hontan dena ez da estresa eta prisaka aritzea.

Zenbat kume izaten ditu normalki ardi batek?

Normalena bat izatea da, nahiz eta batzutan bi ere izaten dituzten. Ardi bakoitzak urtean behin izaten du garai hau, eta horrek gainean egon beharra suposatzen du.

Zenbat zakur dituzu 210 ardi hauek zaintzeko?

3 zakur ditut. Nerekin mendira datorrena "Mendi"

Susperzegi
ARTE - GALERIA

San Pedro, 1

20280 HONDARRIBIA

Tel. 943 64 25 26

943 64 70 99

Faxa: 943 64 71 16

e-mail: garailan@jet.es

Hondarribiko euskararen lekukotasuna, Euskal Herriko hizkuntza Atlas-ean

Euskal Herriko Hizkuntz Atlasa
OHIKO EUSKAL MINTZAMOLDEEN

ANTOLOGIA

Euskal Herriko 145 herritako
grabaketa atalez osatutako 4
audio CD+testu lagungarria

Euskaltzaindia

Bilbo, 1999

Euskaltzaindiak argitara berria du *Euskal Herriko Hizkuntza Atlasa*. Ohiko euskal mintzamoldeen *Antologia*, zeinetan aurkesten dituen 145 herritako grabaketak eta liburua.

Liburu horren 83 eta 84. Orrialdeetan datoz Hondarribian Jose Mari Etxebarriak pedro Sagarzazuri 1988ko maiatzean egin zizkion inkestak, eta on daritzat *Hondarribia* aldizkari honetan ezagutzera ematea, hondarribiarrok ezagutu ditzaten inkestagileak (INK) eta lekuko (LEK) izan zuen P. Sagarzazuk "Arrain saltzea" eta "Txakurrana" gaiari buruz edukitako elkarrizketak.

J.S.M.

Hara hemen, hitzez-hitzez:

Arrain saltzea

LEK.: Bai, bai, barkua, ori urrutira kusten da. Oloko barkua eldu da, ezagutz'ute leorretikan, oloko barko da. No! Sartu, eldu da ori. Orrek arraya baik! O, o, axalin, arif: "orrek eztu pizarra ba paño, orrek eztu, arrai gutxi dik orrek".

INK.: Zer da partida, bakoitzak artzen duena?

LEK.: Bakotxai tokatzen diona. Bi parte o iru parte o bost parte ttuen, batzuk geyo, bestik gutxiyo, nola den.

INK.: Gero emen kofradian kajak atera eta...

LEK.: Bai, benta.

INK.: Bai, jartzen dira horrela...

LEK.: Benta, arraya itteko; bentara, bai. Preziyua jartu ta asitzen die, goittik asitzen die, bajaran, bajaran, e?, ta ia señek se itten duten.

INK.: Eta ori nola deitzen da?

LEK.: Ori, benterua gizona eta gero an daosten emakumiak aien zai, martxantak.

INK.: Emakumeak?

LEK.: Emakumiak ala gizasemiak igual.

INK.: Eta zer egiten dute martxantek?

LEK.: Martxantak se itte unten? Pues ari, se presiyo ugun "nik olateño bajatzen ba, artukut". Biño nola daosten bos, sei, amar, ogei lagun deste igual asitzen die eundikan. Ta eundi betti, betti, betti ta, ño!, oañtze presiyya, laroei, laroei, irueita hemeretzi, betti asitzen denin, tak! Neetzako! Bale! Es nun posible geyo bajatzia seatik beste batek artuko baino. Uan, xeguratze isatikin denak ba pakarrak artuko zulan, ingo luke arraiak baja, baja, baja, berak nai dun presiyo... Biño an daoste bestiak sai jarriyak eta oañtzet neri konbeni zait presiyya, tak! Neetzako j e? Ta bestiak gelditzen die "alua, nik e artuko nike presiyya, tak! Ba, ba!"

"Txakurrana"

INK.: Bai, nola ?

LEK.: Txakurrana.

INK.: Bai eta ori zer da ?

LEK.: Ori da, arraya igual gutxi samar ta bentara emateko serik es, ta itxekotz artze ute ta beste pixka at saldu ixilka, e, txakurrana. Ta ori gelditzen da mutillentzat, arrayoi. Barkuko eskifayantzat.

Oharrak: • ezagutz'ute: ezagutzen dute

- artuko baino: hartuko bainau (=baitit)
- deste: daude
- arrayoi: arra hori

EROSLE

CHARTER SUNSUNDEGI

Telf. 943 64 15 40
Santiago kalea, 17
20280 HONDARRIBIA

DISCOTECA
TRUCK
HONDARRIBIA
Foru Kalea

Pub
Kaizar
Almirante Alonso Kalea, 12

Garai bateko garraiobideak nolakoak ziren?

Irún eta Hondarribia lotzen zituen autobus edler honek duela mende erdi bat

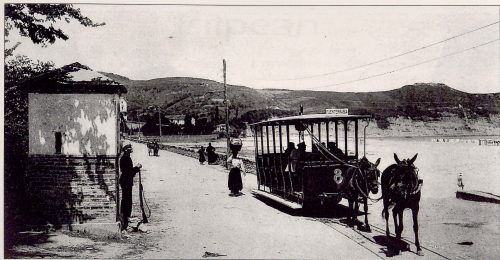
Garraioibideak gaur egungo bizitzaren ezinbesteko zati bihurtu dira. Berebilak, autobusak, motorrak, trenak, hegazkinak, itsasuntziak... aukera anitz daude egun. Hondarribian adibidez, estatistikak dio bi pertsonen auto bat dagoela errolan. Zer esanik ez aken urte hauetan motoek jasan duten eztanda. Datu moduan zera esan dezakegu: egun, Hondarribian dagoen auto eta motorren errola kontsultatuta, 6.001 auto eta 1.979 moto daudela ikus dezakegu.

Historian atzera begirada bat botatzen badugu, orain hain normaltzat jotzen duguna lehen horrela ez zela ikus ahal izango dugu. Duela 50 edo 100 urte Hondarribian zeuden garraiobideak oso urriak ziren, eta horregatik egokia diritzogu garraio haiei buruzko azterketa txiki bat egitea, orduko eta oraingo aukerak nolakoak ziren ikusteko.

Gaur egun Irún eta Hondarribia lotzen duten autobusbetuz berritua 1934. urtean hasi zen. Argazkian ikus daitekeen bezala, ez du gaur egungoekin zerikusirik. Baina autobusa sortu aurretik, garraiobideak beste batzuk ziren: tranbiak. Hainbat urtetan bi hiriak lotzen zituen tranbiak egon ziren martxan, "Compañía del Tranvía Irún-Fuenterrabía" zelarik bere gestore eta arduraduna.

Mandoek tiratzen zuten aspaldiko tranbia

Tranbia aintzindari hau bi mandok tiratzen zuten tranbia elektrikoa sortu zen arte. Mandoen tranbia honek lehen aldiz 1893ko azaroaren 1ean egin zuen bere ibilbidea. Lehen bi urtetan soilik Iruñen ibiltzen zen, eta 1896ko urtarrilaren 7a arte itxaron

Mende haserako mandoak tiratzen zuten tranbia hondartzako bidean

behar izan zen Hondarribiraino heltzeko. Hasera batean bakarrik Alamedara heltzen zen, eta lau aste geroago Portura iristea lortu zen.

Denetara tranbia honek 4'861kilometro egiten zituen; Irungo Genaro Etxeandia plazatik hasita Hondarribiko hondartzaraino. Kontutan hartu behar da, orduko hondartza eta gaur egungoa desberdinak dirala.

Udal Artxibategian tranbia hark egiten zuen bidearen plano bat agertzen da ikusi nahi duenarentzat. Lehen esan bezala, tranbia hura bi mandok tiratzen zuten, eta igande zein jaiegunetan arazo handiak izaten zituen Irungo Hondarribia Kalea igotzeko. Malda erdian beste mando bat lotu behar izaten zen, eta askotan gainera jendeak jaitsi egin behar izaten zuen tranbia bultzatzeko. Gidariak txiflo bat eramaten zuen tranbia hura heltzera zihoala abisatzeko bidaiariei.

XX. mendearen bigarren hamarkadan animaliek tiratutako tranbia hauek elektrikoetara aldatzeko premia ikusi zen. Tranbia berri hau sortzeko, "Compañía del Tranvía Irún-Fuenterrabía" elkarteak eta orduan boteretsu zen "Endarrerrecak" energi konpainia elkartu egin ziren, ahalik eta zerbitzu egokiena eskaini ahal izateko. Konpainiaren zuzendaritza batzordeko kideak honako hauek ziren orduan:

Santiago Lalanne, Enrique Arizpe, Juan Jose Iruretagoyena, Saturnino Lalanne, Luis Bergareche, Olegario Laborda, Pedro de Aristegui, Serapio Zaragüeta eta Fernando Alcayaga. Konpainia berria "Electra Irún-Endara" izango da.

Tranbia hauek zenbait urtetan jendea garraiatzeko bere lana betetzen dute. Hala ere, urteen poderioz, Irun eta Hondarribiko Udaletxetan kexa asko jasotzen dira garraio konkretu honek aurkesten duen egoera txarra ikusita: tranbia zaharra, freno oso txarrekin, jendez gainezka joaten zirela, eta hitz batean esanda, garraibide arriskutsu bihurtu zirela kalean zebilen jende eta animalientzat.

Horrela iritsiko gara 1924. urtera. Orduan Irun eta Hondarribia lotuko dituen autobus linea bat egiteko beharra ikusten da. Udalak baimena eman zuen Santa Engrazia eta Harresien artean kotxerak eraikitzeke. Gaur egun Donostiako autobusek bere kotxerak daukaten tokian hain zuten ere. Kotxera hauek eraikitzeke kostua 42.000 pezetetako izan zen.

Autobus hauek Irun eta Hondarribia arteko zerbitzu egoki bat eskaintzen hasi ziren. Orduan, duela 70 urte, Hondarribitik Irunera joaten zen lehen autobusa goizeko 5'30etan irteten zen eta askena 22'10etan. Alderantziz, Irundik lehena 6'15etan hasten zuen lehen ibilaldia eta 22'40etan askena.

Mandoek tiratutako tranblek arazo handiak sortzen zituzten

Bere hastapenetan, autobus zerbitzu honen tarifak honakoak ziren

- Etxeandia Plaza – Irungo Zubia (Kolon Hiribidea) 1'00 pezeta
- Etxeandia Plaza – Mendelu 1'50 pezeta
- Etxeandia Plaza – Amute 1'50 pezeta
- Etxeandia Plaza – Alameda 2'00 pezeta

- Etxeandia Plaza – Marina 2'50 pezeta
- Etxeandia Plaza – Hondartza 3'00 pezeta

Hauek ziren 1934. Urtean autobusen prezioak. Hala ere, langile eta ikasleentzat merkeagoak ziren beste batzuk existitzen ziren. Denborak aurrera egin ahala, prezioek ere gorantz egin dute: adibidez, 1985an 35 pezeta balio zuen. Horrela etengabez, igoerekin iristen gara gaur egungo 115 pezetetara.

FS
oto istema

ARGAZKIAK

ORDU BETEAN

Itsasargi 3
Tel. 943 64 57 65
20280 HONDARRIBIA

PUB

ITAPIKUA

Almirante Alonso
Tel. 943 64 16 10
20280 HONDARRIBIA

Isilpean

Demagun etsipenak jota bizi zarela, munduari lotzen zaituen zilbor-hestea eten ezinik eta dena bertan behera uztearekin bairatu ez dazula amets egiten. Bada, zaude lasai, adiskide. Har ezazu eskuin eskuaz betiko zorionerantz eramane zaitzakeen hori, ipin ezazu belarriaren ondoan eta errebolbera sakatu aurretik, senti ezazu nola hartzen zaitun mendean azken unean nagusitu ohi den ikarak. Errepara iezaziozu aurki ahotik kanporatzeaz duzun bihotzaren erritmo biziari eta gozatu bizitzaren amaierak berarekin dakarren estuasunaz. Baldin eta zure izate hutsarekin bukatzea erabakitzen baduzu, zorionak. Aukera ezinhobea egina izango duzu bilatzen duzuna gehiago ez sufritzea izanez gero. Aitzitik, koldarkeriak behartuta bizirik mantentzen zaituen hatsa eusteari baderitzozu egokien, jakin ezazu alferrikakoak izanen direla gero damuak. Izan ere, ni damu naiz orain, baina aukerari nahiago tamala, hobierari itzala baino.

Gauzak aspaldian ez dabilta nahi bezain ongi, antza, gaur ere ordu laurdeneko atzerapena iritsi baita metroa. Hiriko beste puntan dagoen supermerkatuan eman dut arratsalde osoa, izozkailuak greba aldarrikatu eta jatekorik gabe laga nau eta madarikatuak. Harategira joan eta Bilbo osoko atso zahar, neskame eta alargun kontakatiluekin egin dut topo lehendik ere amaitzeaz nuen pazientzia urria arriskuan jarritz. Batek txerri txuleta fin-finak eskatu ditu eritextetik etorri berri den bere senararentzat; neskame batek, aldiz, tripakiengatik egin dio galde harakinari eta halaxe, txuletak hara tripiakiak hona, kontuak gora kontuak behera, arratsaldea uste baino lehenago joan zait ihesi.

Zapiak ederki jota exxeratu naiz blai-blai eginda eta soinean neraman alkondara bustiak neure arropak ia bistan ipinita. Patrikan txanpon bakarra nuela itzuli naiz (merke-merke zegoen larruzko jaka dotorea izan baita zahututako diru guztiaeren errudun) eta portaleko atea irekitzen saiatu bezain pronto jabetu naiz neure memoria negargarriaz. Eskerreko poltsikoan mukizapia baino ez, eskuinekoan, berriz, oraindik ere josi gabeko patata tankerako zuloa. Non demontre sartu ote nituen, bada, giltzak?

Presaka joan natzazio atea irekitzera, ziur bainengoen lehenago edo beranduago jausiko zela hain gertutik jarraitzen duen maitale isil horren atzaparretan. Sekula ez dut hain polita ikusi; inoiz baino

erakargarriagoa iruditu zait bere alkondararen zirrikituak eskaini didan ikuskizuna, edozein aztoratze-ko modukoak, benetan. Ez diot galderarik egin nahi izan, baina giltzak etxean ahaztu dituela esanez hartu dit aurrea eta gainerontzeko pisuetan inoren erantzunik ez duela jaso ere gehitu du. Une batez isilik geratu gara biok; elkarren begiradak gurutzatu zitakigu ustekabea eta hitzak soberan geratu dira. Mila esker xume batez agurtu nau eta Jaungoikoak bakarrik daki zenbat desio izan dudana adioaren momentua luzatzea.

Behingoagatik jai eman didate okindegian eta Jose txori egokitu zaio gaurkoan ugazabaren azken orduko egonezina jasatea. Ohetik altza bezain pronto, egunkaria erostera jaitxi naiz eta bide batez, Jaione kanpean ote zen ziurtatu nahi izan dut. Umek gordeketa jolas egin ohi duten moduan, bere pisuko txirrina sakatu eta Jaionek atea ireki aurretik ostendu naiz. Antza denez, lanera joana zen egunero bezala eta honenbester, etxetik liburu bat hartu eta kalera itxeta otu zait.

"Diplomatiko batek 'bai' dioenean, 'behar bada' esan nahi du; 'behar bada' dioenean, 'ez' esan nahi du; eta 'ez' dioenean, ez da benetako diplomatikoa. Dama galant batek 'ez' dioenean, 'behar bada' esan nahi du; 'behar bada' dioenean, 'bai' esan nahi du eta 'bai' dioenean, ez da benetako dama" (Voltaire).

Jaione agian ez da dama bat izango eta ezta ederregia ere, baina nire ametsetako printzesa denik ez dut sekulan ere dudari jarri. Haren espain eztiak eta bere ile horiak dira neure kontsolagarri bakarra; ez da munduan eromenera naraman sexu gose hau aseko lukeen beste emakumerik. Horrexegatik eta ia eguerdiora egin ohi dudana eran, Zumdardio parke honetan egin dut gaur ere bazkari legea, kioskoan erositako aldzikari lizunetako neska bilutsiak izanik neure lagun bakarrak. Urte bete aski agudo iragan da bizilekuz aldatu eta Jaione ezagutzeko zoriona izan nuenetik, baina oraindik ere ez naiz nire ausardiaz baliatu eta ez naiz neure bihotz zauritu honek sentitzen duen maitasuna azaltzera atrebitu. Komuneko ispiluaren aurrean jarri eta hantxe emanen ditut orduak eta orduak Jaioneren aurregi irudikatuari esango nizkiokenak pentsatzen. Baina alferrik da dena, hezur-haragizko Jaionek ez baitu inolako zerikusirik ispiluak eskaintzen didan ilusiozko islarekin. Oraingoz, ordea, nahikoa dut noi-

zean behin eskaileteran behera bakarrik ikustearekin, ez dut gehiago behar zoriotsu izateko.

Madarikatua bedi Jaione eta madarikatua harekin zetorren gizonezkoa ere. Neure pisuko ate aurrean musukatu dira filmeetan bezala eta gero bakoitzak bere bidea hartu du. Bizitza guztian iguriki izan dudana arrotz batek ostu dit segundu bakar batzuetan, zoriotsu izateko neukan itxaropen oro saminararen ezintasunean amilduz. Amaitu dira, bada, hitz goxoak eta begirunezko agurrak; neurea izan ezean, ez da beste inorena izango.

Autobus geltokira sekula baino goizago iritsi naiz, baina puntualtasunari lasterra irabazi izanagatik ere, bost minutu berandutu natzaio Galderren gonbiteari. Maitasun handiarekin prestatu du fresko baino freskoagoa zegoen bixigua eta berakatza ere ez du ahanztu behingoagatik. Eguneko ogirik gabe geratua zela aitortu dit eta ogi xigortuarekin egin behar izan dugu otordua (nahiz eta ogiari eman dion tratua ikusi ondoren, ogiak xigortua izan beharrean zigortua zirudien): Bi hilabete daramatzagu elkarrekin eta orain arte ez naiz gizonezko batekin hain gustura sentitu. Hain da prestua eta langilea nire Galder laztana, non ez baita harritzekoa bulegoko neska guztiak bere atzetik izatea. Paul Newmanen antza hartzen diot, baina Galder Newman baino mila aldiz hobea da eta euskalduna gainera. Txikitzen ez zuen amarik ezagutu eta aita bihotzekoak jota hil zitzaion duela hiru urte. Horregatik, bere familia bakarra ni naizela esan daiteke, nahiz eta oraindik elkar ezagutzen baino ez garen ari.

Gau zoragarria gaurkoa inondik ere, baina biharkoa egun gogorra izango da eta Galder nahi nahi baino lehenago agurtu behar izan dut. Autoz eramango ninduela errepikatu dit behin eta berrir, baina nik

oinez etxeratzea nahiago izan dut izar disdiratsuen argitan.

Hain da erromantikoa iluntasuna bat maitemindurik dagoenean, txikieria hutsalena ere miresgarri bilakatzen dela. Gaurkoa ez da etxera bakar-bakarrrik itzuli naizen lehen aldia eta eta izarrei erdi leloturik erreparatzen diedan estreinakoa ere, bai, ordea, beldurraren harra gorputz barnean nabaritu dudana lehenbizikoa. Espaloian barrena nentorren etxeko portalera iristeko metro batzuk soilik gertzen zitzaizkidanean eta har anon nabaritzen dudana gizonezko baten presentzia nigandik hurbil. Hasiera batean ez naiz gehiegi larritu, baina pausua azkartzen joan naizen heinean ia bi metro inguruko itzal ezezagun batek gertutik jarraitzen ninduela jabetu naiz. Ez dut birritan pentsatu; hasieran arin hasi naiz, baina urduritasuna handitzen joan ahala orduan eta eritmo biziagoa hartu dut eta azkenean, arnasestuka amaitu dut etxerako bidea. Halako batean etxeko portalera iritsi naiz, hasi naiz giltzak bilaka ekker poltsikoan, eskuinekoan, Jaungoiko Santua! Berriz ere giltzak falta? Gauean nuen dena delakoa oraindik urrun banekusan ere eta ni ia bihotzekoak jota, ene bada!

*Jaione maitea, barka nire atrebentzia eta bart gauean modu hartan zu aztoratu izana, baina zueganako maitasun honek ezain iraun dezake denbora luzer ene bihotzaren itxituren artean preso. Zugana nola hurbildu ez dakidala nago eta oraingoz, isilean alabatzen zaituen zoro bakarti honen amets zarela jakin dezazun besterik ez dut nahi. Ez larritu, ez dizut minik egin, aitzitik, aparteko gosaria utzi dizut prestatuta sukaldean indarrak berreskura ditzazun. Laister izango duzu nire berri, zaude lasai.

P.D.: Ahantz zaitetz Galderrez, ez zaizu komeni".

LA HERMANDAD — jatetxea —

Zuloaga Kalea z/g
Tel. 943 64 27 38
20280 HONDARRIBIA

- FISIOTERAPIA
- ERREABILITAZIOA
- MASAJAK

F ISIOTERAPIA SOKOA

- ETXE ZERBITZUAK
- LANBIDE ETA OSASUN
ASEGURUEKIN LAN EGITEN DA

AITZIBER GOÑI OLASAGASTI
FISIOTERAPEUTA

ORDUTEGIA: ASTELEHENETIK OSTIRALERA
8.30 - 12.30 - 16.00 - 19.00

Sokoa Merkataldegia Tel. 943 64 46 57
20280 HONDARRIBIA

Bederatziak pasatxo zirenean jo zuten atea, baina adorerik ez nuen eta gai ere ez nintzen ohetik altxa eta atea zabaltzera joateko. Bat-batean "Jaione ni naiz, Galder" zihoen ahots ezagun baten oihartzuna iruditu zitzaidan eta jauzi batean jantzi nituen etxe-ko zapatilak (etxean inor ere ez zegoela pentsatu eta alde egin aurretik). Gizarajoak ez zekarren bere aurpegirik onena eta ez zuen denbora gehiegi pasa galdeketa ekin aurretik:

- Ze, lo? Non izan zara gau osoan? Ba al dakizu zenbat mezu utzi dizkizudan erantzungailuan?

- Ez Galder. Ez da zuk pentsatzen duzuna.

- Zer da, bada, pentsatu behar dudana? Etxean egin al duzu lo?

- Baietz uste dut.

- Baietz uste dut?

- Bai. Ez dakit ziur zer gertatu zaidan bart. Etxera nentorrela tipo batek jarraitu dit atzetik eta portaleko atea ireki behar nuenean, konortea galdu eta...

- Hara, hara Jaione. Ez dakit ze kristo egin duzun, baina zuk alde egin eta gero ezzagun batek deitu dit etxera gizonetako batekin taberna batean zeundela esanez. Orduan ?

- Orduan, zer ?

- Zer duzun, bada, esateko ?

- Ezer ere ez.

- Egia da, beraz ?

- Gero arte, Galder. Eskertzen dizut zure konfiantza.

Gizonak, zertarako behar ote ditugu emakumeok gizonak. Garai batean umeak egiteko, baina gaur egun ezta horretarako ere. Amonak ez zidan alferrik esaten, ez, gizonik onena zintzilik zegoen hura izaten zela, baina bere ere etsi-etsian azkenean ezkon-

du. Eskerrak amona zenak pazientzia, behinik behin, latza zuen, bestela ez zituzten bi egun ere elkarren ondoan egingo.

Atea itxi eta ordurarterko malko eutsiei askatasun osoa eman nien neure begietatik behera jausteko, ez baita on inondik ere bihotzaren korapiloak askatzeke uztea. Galderri ez nion sekula gezurrik esan eta min handia eman zidan nigan ezer gutxi sinesten zuela jakiteak. Argibide gehiago eman ez izanaz ere damutu nintzen, baina hobe horrela. Izan ere, esandakoaz gain, zer gehiago esan behar nion, bada? Etxeko portalean konortea galduz geroztik ez nuela besterik gogoratzen? Ohera nola iritsi nintzen ere ez nekiera eta ezagutzen ez nuen miresle batek sekulako gosari goxoa utzia zidala prestatuta sukaldean? Hura guztia esan izan banio orduan bai popatik bidaliko nindukeela seguru. Horrexegatik, elkar ikusteari laga genion aldi batez, nahiz eta oraindik ere elkar maite genuela jakin bagenekien. Lastima gure maitasun istorio laburra halaxe amaitu izana, baina gainezka egindako ibaiak bere bidea jarraitzeari generitza egokien eta halakoetan ez da atzera bueltarik izaten.

Lehengo hilabeteen bi eta aste honetan topatutakoarekin badira hiru bortxatu ondoren hilda aurkitu zituzten neska gazteak. Ez zitzaizkidan ezgaunak egiten, baina albistegian esandakoaren arabera, hirurak Begofia auzoan bizi ziren; nire auzoan, alegia! Halako kontuek ez didate sekula zirrara berezirik sortarazi, baina Galderrek eta biok elkarrekin ibiltzeari utzi genion egun hartatik ez nuen gau bakar batean ere begirik itxi. Ez zen normala denok elkar ezagutzen genuen Begofia bezalako auzo batean halako barrabaskeriak gertatzea, egun, ordea, jendea txarkeria guztietarako prest dago; lanerako ez, baina urkoari min emateko horretarako ez da

Hawaii

Hawaiien
dena da berezia

San Pedro kalea 12 • 943 64 20 76

Santiago kalea 2/g • Zuloaga 2/g • 943 64 17 58

Rebellin 3 • 943 64 48 00

20280 HONDARRIBIA

Arroka-Berri

ERRETEGIA

Higer bidea

Tel. 943 64 27 12

20280 HONDARRIBIA

gogorik falta bazterretan. Gainerontzean, berriz, Galder ahaztu ezinik jarraitzen nuen (bera ezagutzen geroztik inor ez baitzen jabetu neure bihotz zaurituaz) eta, hala eta guztiz ere, ezin bere ondora itzuli egin zidan iraina egin eta gero. Komeria zen gero; bera gabe ezin bizi eta bere ondora itzuli nahiagatik ere, neure burugogorkeriak uzten ez.

Nahikoa da, orain dut Jaione neureganatzeko aukera eta oraingoan ez dut hutsik egingo. Zer uste zuen, bada, betiko bizitzarik bazen, ala?

Ezin nuen gehiago; denbora larregi iragan zen neure buruarekin borrokan hasi nintzenetik eta Galderren telefono zenbakiarekin adiskidetu nintzen berriz ere aspaldiko partez:

- Bai, nor da ?

- ...

- Nor da ?

- ...

- Beno, edonor zarela ere, eseki egingo dut...

- Zaude Galder, ni naiz.

- Jaione ? Zeu al zara benetan ?

- Bai, ni neu. Zer moduz dihoakizu ?

- Niri hainbestean. Zuri, ordea, nola dihoakizu ? Oso kezkatuta egon naiz zuregatik.

- Nigatik ? Zer dela eta ?

- Badakizu neska guzti horien kontua.

- Ah bai, hori. Zera, barka baina zurekin geratu nahi nuke kafetxo bat hartzeko edo.

- Aspaldiko garaian partez ?

- Aspaldiko partez, bai. Bihar bostetan ?

- Primeran, baina zuk etorri beharko duzu nire etxera, horixe da baldintza bakarra.

- Ados. Orduan, bihar arte.

- Bai, agur Jaione.

Ez zitzaidan batere erreza egin iniziatiba nik neuk hartu beharra, baina nola geratu bestela Galderrekin gauzak zuzen-zuzen esanda ez bazen ? Elkarriketa labur hark ez zidan bere benetako sentimenduak zein ziren antzemateko paradarik eskaini eta ezinbestean, aurrez-aurre, aurpegiz aurpegi egin beharko nion hainbeste neke nahiz izerdi kostako zitzaidan galdera.

Sekula ez naiz puntualitatearen mendean bizi izan, baina gorroto dut ordu erdiko atzerapenaz eta aitzakia merkeekin lekuetara berandu iristen den jendea. Galderrek ere errespetu falta handia zeritzon

berandutzeari eta horrexegatik, ordu laurden lehenago aurkeztu nintzaion bere etxean Errioxako ardo botila galtzarbean nekarrela. Beti bezala, beragatik halako lanak ez nituela hartu behar ere esan zidan, baina rdo botilari ez zion muzinik egin eta aski gustura jaso zuen izozkailuan nire erregalia. Handik aurrera jazotakoa asmatzeko ez da irudimen gehiegi behar ezta azalpen handiegirik ere. Bostetako kafetxoa uste baina gehiago luzatu eta afaria nahiz hurrengo goizeko gosari legea ere elkarrekin egin genuela esatearekin nahikoa.

Bizipoza berreskuratu nuen gauetik goizera, gauaren iluntasuna Galderren errainuek argitu balute bezala eta berari ere neure alaitasun jaioberria kutsatu nion hainbat lastan eta muxuren bitartez. Erantunkizunek eta betebeharek, ordea, ez dute barkatzen eta etxera itzuli behar izan nuen gauzak hartu eta lanera joateko.

Amonari ez zitzaion arrazoirik falta gizonezko guztiak patroli berarekin eginak zirela esaten zuenean, baina, hala eta guztiz, une goxoak ere pasazten dizkigute emakumeoi noiz edo noiz. Halaxe, neure buruarekin marmarrean nenbinela iritsi nintzen etxeko portalera eta uste baina lehenago, gainera. Maitasunaren indarrak mirariak egiten omen ditu eta kilometroak ere laburtu, antza (inoiz ez baitzitzaidan halakorik jazo). Nire poltsak bazuen bere garbituaz izateko premia galanta eta gaineko hautsa apur bat astindu ondoren, giltzak bilatzeari ekin nion jo eta su. Ez zen posible, berriz falta ? Hura bai marka gero! Neure buruari biraoka hasi nintzaion barneko amorrua baretu nahian eta halako batean eta nik eskatu gabe, ate zabaldu zidaten bi gizonezko. Ertzainak ziren, baina zer ari ote ziren egiten han ? Denbora pasan akaso ? Auskalo! Nahikoa buruhauste banuen Galderrekin besteren praktetan sartu gabe. Halaxe, astiro-astiro igo nituen etxeko eskailerak eta ate parera iritsi nintzenean, hotzikara bortitza! Lanpasaren gainean odolatan bustitako giltza madarikatua eta gutun bat baino ez:

"Gosariak sukaldean dira.

P.D.: Galder ez zitzaizun komeni"

AINARA ELIZONDO
BORDARI LEHIAKETA A MAILA
HONDARRIBIKO ONENA

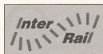
Egilea: Josu Martinez

ekitaldi kulturalak

EKAINAN

- 4an:** Brokante Azoka, Jostaldi Pilotalekuan. 10etatik 14etara egongo da irekia.
- 4an:** Arte Azoka, Gipuzkoa Plazan, goizeko 11etatik 14etara.
- 4an:** Hondarribiko Txistularien Alborada, Alde Zaharrean eta Amute-Kostan.
- 16an:** Kontzertua, Hondarribiko Musika Eskolako ikasleen ganbera musika. 19'00etan hasiko da Paradorean.
- 17 - 18an:** Alde Zaharrean Antzinako Azokaren bigarren edizioa ospatuko da.
- 18an:** Hondarribiko Musika Bandak kontzertua emango du Zeren Plazan eguerdiko 12'30etatik aurrera.
- 18an:** Hondarribiko Txistularien Alborada, Alde Zaharrean eta Sorotetan.
- 21ean:** MUSIKA EGUNA, Hondarribiko Musika Eskolako ikasleen kontzertua, 19'00tan Paradorean.
- 22an:** Hondarribiko Musika Eskolako haizeko taldeen eta koruaren kontzertua. Arratsaldeko 18tan Gipuzkoa Plazan.
- 23an:** Puntaleko jaiak direla eta, Pailazoak egongo dira bertako Markos Deuna Plazan, arratsaldeko 17etatik hasita.
- 23an:** Hondarribiko Musika Bandaren ibilaldia, San Juan Zortzikoa jotzen. Jarraian, San Juan bezperako ekitaldiak, antzerkia, dantza eta sua.
- 25ean:** Hondarribiko Txistularien Alborada, Alde Zaharrean eta Puntalean.
- 29an:** Hondarribiko Txistularien Alborada, Alde Zaharrean eta Portuan.

Uda prestatu datorren ikasturtea ahaztu gabe

UNIVERSIDAD DEL PAIS VASCO

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

Universidad Nacional de Educación a Distancia

Hori bai, ikaslea bazara irailan kurtsoa berriro hasten dela kontutan izan.

Uda ondo pasatzeko, keska gabe, presta ezazu zure datorren ikasturtea.

Badakizu hemen baduzula behar duzun informazioa, Unibertsitatea, Lanbide Heziketa Arautua, ...

ANIMO !

Nitch

English School
Centro Comercial Sokoa

IKASTARO INTENTSIBOAK
UZTAILA / ABUZTUA

Donosti Kalea, 25
Tel. 943 64 49 68
20280 HONDARRIBIA

JAVIER
OPTIKO

OPTIKA ETA OPTOMETRIAN DIPLOMATUA
OPTOMETRIA KLINIKOAN MASTERDUNA
KONTAKTUKO LENTEAK

San Pedro, 6
Tel. eta Faxa: 943 64 37 75
20280 HONDARRIBIA

Ikastolako haurrak Juan Mari Arzak-ekin sukalde lanetan

Ikastolako haur eta andereñoak Juan Mari Arzak-ekin

Duela egun gutxi bildu zirela Hondarribiko Ikastolako haurrak Juan Mari Arzak sukaldari ospetsuarekin. Hondarribiko Kirol Taldearen lokala izan zen elkartokia, eta bertan gazteek hainbat galdera egin zizkioten umore bikainez erantzun zien sukaldariari.

Ikasle gazteek aurretik prestatutako galderak planteatu zizkioten Juan Mariri, eta honek gustu onez erantzun zituen. Horrela, gazteek jakin ahal izan zuten sukaldari izan aurretik Juan Mari Arzak aparejadore ikasketak egiten hasi zela Madrilén.

Beranduago konturatu zen bere bizimodua sukaldean zegoela eta hortik bideratu zuen bere bizitza.

Erxeak 103 urte dituela kontutan hartuta, Juan Mari sukaldean hasia izan da. Haurren galderei erantzunez, bere lehen platera tortilla bat izan zela esan zuen, 5 urtekin. Urte askotan egindako lan handiaren ondorioz, bere jatetxean era guztietako bezeroak dira ongi-etorriak.

Hondarribiko Ikastolako haurrak pozik aritu ziren Arzak jaunari galderak eginez. Memorian gordetze-ko une horietako bat izan zen.

ARRETXE

ERRETERIA

Larzabal 14 • 943 34 01 82

DONOSTIA

Zabaleta 54 • 943 28 65 72

HONDARRIBIA

J. Alonso 5 • 943 64 27 77

ARRAUN ELKARTEA GIMNASIOA

Aerobic / fitness, Musculación, Masajes
Alquiler y almacén de piraguas
Gimnasia Mantenimiento
Gimnasia Terapéutica
Sauna gratuita

HERRIKO GIMNASIORIK EDERRENA!!!

Hondarribia Arraun Elkartea • Tel. 943 64 01 61 • 20280 HONDARRIBIA

Kale Nagusia, 1840. urtean

Gaur egundaino ezezaguna den irudi bat azaltzen dugu maiatzeko ale honetan. Ehundaka eta milaka izan dira Hondarribiko Kale Nagusiari buruz egin dira argazki, irudi eta grabatuak, baina oraingo hau orain arte ez da inon ere ikusi.

Bere izenburua "Fontarabie" año 1840 Lucas da. Orain agertzen duguna Javier Sagarazazu hondarribiar artistak egin duen kopia bat da, originala ezin baita lagatu.

Atentzia deitzeko modukoak dira eskuineko aldean ikus daitekeen aurrealdea, gaur egun desagertuta dagoena. Eraikin honen tokian egun kalearen 29 edo 31 zenbakiak egongo lirateke (Ainere Jatetxea). Grabatuaren ezerraldean ere Venesa-tarren etxearen azken zatiak ikus daitezke.

Lan hau Ramery Museoaan dagoen XIX. mendeko grabatu eta litografien Aretoa ikus daiteke, hain zuzen ere Francisco de Ibero Instituiaren egoitza eta Hondarribiako Historiaren Lagundiaren egoitza den aretoa.

Grabatu originalaren kopia hau Javier Sagarazazuk egin du.

ENARA, C.B.

EXPERTOS
INMOBILIARIOS

VITALICIO
ASEGURUOK

Res. Zbk. 3625

San Pedro 4 behea
20280 HONDARRIBIA

Tel. 943 64 39 72
Tel. y Fax 943 64 54 38

**BAR
ONDARRIBI**

AUKERA HANDIA BANDERILLA ETA KAXUELETAN

San Pedro, 31
Tel.: 943 64 27 05

20280 HONDARRIBIA

Nor da gizon hau?

Badirudi gure irakurleentzat ez dagoela galdera zailik. Euskara Batzordean beldurrez geunden ia pasatako alean egindako galderari inork erantzuten jakingo ez zuen. Beste behin ere oker geunden.

Portuko familia haren izena eskatzen genuen, eta batek baino gehiago familiaren izena emateaz gain, bertan agertzen diren guztien izena eman digu. Dirudienez argaskia, 1919 edo 1920koa da. Denen artean irabazle atera dena **MARIMAR BERROTARAN** izan da.

Maiatzeko ale honetan aldiz, irudiko gizon honen izena besterik ez dugu eskatzen. Datua edukita, Udal Euskara Batzordera bidali ekainak 23 egun bete aurretik.

1. Basilisa Birto
2. Sebastiana Olaskoaga
3. Saturnina Kanpandeggi
4. Lazaro Goikoetxea
5. Ez da jakiterik, umeari aurpegia erdia ikusten ez zaiolako
6. Luisa Goikoetxea
7. Tomas Igos
8. Alejandra Kanpandeggi
9. Kandida Amunarriz
10. Xebera Goikoetxea (Alejandraren semea)
11. Benita edo Martxela Goikoetxea
12. Nicolasa Izagirre
13. Genaro Emazabel
14. Gelaxi Lekuona
15. Xabino Goikoetxea

SAGARDOTEGIA JATETXEA

Horra hor goian errota
irina pur pur ihota
ondo jan eta edan paketsu eta alai
hor duzue Beko-Errota

JAIZUBIA • Tel. 943 64 31 94 • 20280 HONDARRIBIA

Ekainaren 1etik 30arte

CAPRICORNIO

Ikasketak laister bukatuko dituzu, eta lanerako gogoak izan arren ez duzu bilatzeko gogo askorik erakusten. Dena etxera ekarriko dituzela uste baduzu, itxaron eserita badaezbada ere.

AQUARIUS

Moto berria erosi dizute gurasoek, horrek ekar ditzazken ondorio negatiboetan erreparatu gabe. Arrisku publiko bat zara, eta garajetik irtezen zaren bakoitzean jendeak arnasa sakon hartzen du, eta erreztatu egiten du.

PISCIS

Azken aldiotan pekatu asko egin dituzu, eta zure arima garbitzeko asmotan zaude. Nahiko lan zaila izango da hori, baina saiazteagatik ez da ezer galtzen. Onena, behar duenari laguntzen hastea zenuke.

ARIES

Hilabete garrantzitsu baten aurrean zaude. Aldez aurretik gauzak ongi aterako zaizkizula dirudi, baina zuk ere zerbait jarri behar duzu zure aldetik hori horrela izan dadin.

TAURO

Zu bezalako portaera ona erakusten duten pertsonak beti izaten dute sari bat bizitza honetan. Hala ere, ez zaitetz emozionatu, eta jarraitu portaera honekin. Zure burua eskaini behar diren gauzetarako.

GEMINIS

Asko jan eta gehiago edan. Horrela oso ondo bizi zara, baina bizitza luzea da, eta horrelako gauzak denborarekin ordaindu egiten dira. Helduago izaten zarenean, esaldi hauetaz gogoratuko zara. Kirola existitzen dela ez zenuke ahaztu behar.

CANCER

Eguraldi onarekin batera txoriak etorri zaizkizu burura. Hori ez da seinale ona, lagun asko bait dituzu. Hemendik aurrera batek baino gehiagok hitzik zuzentzen ez badizu, ez harritu, ongi merezia daukazu eta.

LEO

Tabakoa erostean ez al duzu ikusten osasunarentzat kaltegarria dela? Zure birrikak oraintxe bertan golf-eko pilota bat baino zuluatuagoak daude. Hitzegiten duzunean ia kea ateratzen zaizu ahotik. Egoera kezagarria zaude.

VIRGO

Hilabete hau tamalgarria izan daiteke zuretzat. Aspaldi honetan suertea zurekin bada ere, hori pikutara joango da laister eta zoritxarra gainean eroriko zaizu. Etxetik irteetan kontuz balkoia buru gainean erori gabe.

LIBRA

Duela denbora asko ez dela dirurik tokatzten herrian loteria eta kineletan. Zu astero joaten zara jokatzera, baina gafe bat zarenaz ez zaizu inoiz tokatuko. Dendakoari eman eta makinak joka dezala.

ESCORPIO

Laister gaude udaran, eta zure azala nahiko txurria da. Horrela bide okerretik zoaz, ez duzu inoiz ligatuko. Ez al dakizu bakarrik azal ilunekoek lortzen dutela zerbait hemen?

SAGITARIO

Parranda gehiegi egiten duzu, eta badirudi gorputzean odola beharrean ardo gorria daukazula. Igande goizero jaikitzen zarenean, ispluan begiratu eta hara non agertzen den Freddy Krugger! Zuk ikusiko duzu zer egin.

jaiotzak

- 1ean:** Eukene Bratos Olasagasti
Gurasoak: Luis M^a eta Mª Josefa
- 8an:** Aroa Susperregi Eizmendi
Gurasoak: Melchor eta Mª Angeles
- 9an:** Martzel Larruskain Azpilikueta
Gurasoak: Angel M^a eta Mª Carmen
- 12an:** Nikolas Noguerras San-Sebastian
Gurasoak: Jose Ignacio eta Mª Angeles
- 14an:** Saioa Zabala Aristizabal
Gurasoak: Carlos eta Margarita
- 16an:** Ainhoa Kanpandegi Lekuona
Gurasoak: Felix eta Ana

- 19an:** Iker Garcia Perez-Jaraiz
Gurasoak: Marcelino eta Celeste
- 23an:** Nerea Olazola Garmendia
Gurasoak: Aitor eta Ana Isabel
- 23an:** Fernando Arcelus Txapartegi
Gurasoak: Jose Enrique eta Mª Juncal
- 24an:** June Albeniz Gomez
Gurasoak: Pablo eta Miren Josune
- 25ean:** Ion Ramada Etxegoien
Gurasoak: Bienvenido eta Mª Luisa

ezkontzak

- 1ean:** Jose Francisco Iriarte Mitxelena, Oiartzungoa
eta Elisabet Mugika Lozano, Hondarribikoa
- 8an:** Jose Ramon Portu Gutierrez, Hondarribikoa
eta Susana Matheu Vidagain, Hondarribikoa
- 8an:** Jose Ramon Mutuberria Daguer, Hondarribikoa
eta Mª Begoña Perez Hernandez, Santa Cruz
de Tenerife-koa
- 15ean:** Gonzalo Luquin Romeo, Hondarribikoa
eta Mª Montserrat Beltran Celemin,
Hondarribikoa
- 28an:** Aitor Arriola Gutierrez, Hondarribikoa
eta Ana Etxebeste Yarza, Oreretakoa
- 29an:** Armando Rodriguez Garcia, Ciudad Real-ekoa
eta Mª Juncal Amunarriz Aranguren,
Hondarribikoa

heriotzak

- 1ean:** Antonio Urtizberea Errazkin, 85 urtekoa
Simon Enea, Jaizubia
- 2an:** Antonio Iribi Irigoien, 85 urtekoa
Bidasoa Pasealekua
- 3an:** Melchora Goñi Lekuona, 82 urtekoa
Arrantzale Auzoa
- 13an:** Julian Lazkanotegi Aramendi, 67 urtekoa
Itsas-Argi kalea
- 20an:** Bernarda Zunuzdeggi Etxeberria, 90 urtekoa
Garaikoetxea Baserria, Montaña
- 21ean:** Florentina Zapiain Darceles, 91 urtekoa
Tximista
- 24an:** Maria Gonzalez Agirre, 91 urtekoa
Arma Plaza
- 30ean:** Ivonne-Genevieve Verlaquet Solignac, 97 urtekoa
San Gabriel Egoitza

ENDANEAK

lore eta landare
mintegia

Arkoll auzoa, 7
Tel.: 943 64 17 10
20280 HONDARRIBIA

Joski

- LENTZERIA
- HAURRENTZAT ARROPA

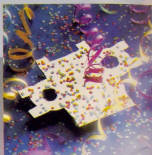
Santiago Kalea, 21 Tel.: 943 64 17 65
20280 HONDARRIBIA

Kirolean.

Enpresetan.

Jaietan.

Kulturan.

Osasunean.

Aisialdian.

**KUTXAREN
IRABAZIAK NONAHI
DIRA AGERI.**